

Erfaringer med fremmede planter i Oslo

Bård Bredeesen, Bymiljøetaten, Oslo kommune

© Bård Ø. Bredeesen / NNF www.naturarkivet.no

Hva skal jeg snakke om?

- ▶ Hvilke definisjoner brukes om fremmed organisme ?
- ▶ Hvilke erfaringer har vi med tiltak mot fremmede planter ?
- ▶ Fremmede plantesykdommer
- ▶ Hvilken utvikling kan vi forvente ?
- ▶ Anbefalinger

Definisjoner

♦ Fremmed organisme

- Organisme som ikke hører til noen art eller bestand som forekommer naturlig på stedet
(forskrift om fremmede org.)

♦ Nasjonalt fremmed art

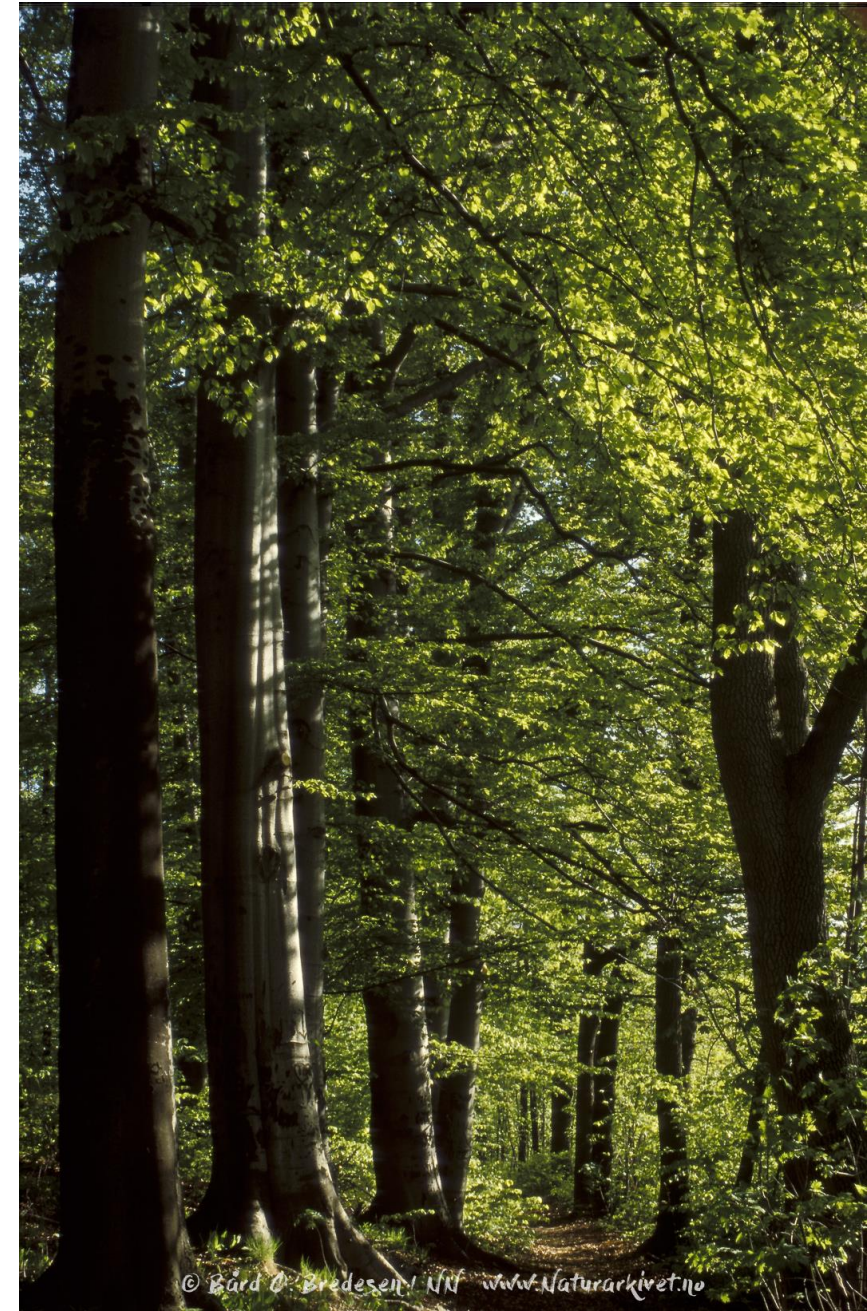
- Art som ikke hører naturlig hjemme i Norge

♦ Risikovurderte fremmede arter (Artsdatabanken)

- Fremmede arter etablert som fast reproduserende etter 1800, samt dørstokkarter
- Forventet utvikling 50 år frem i tid

Oslo

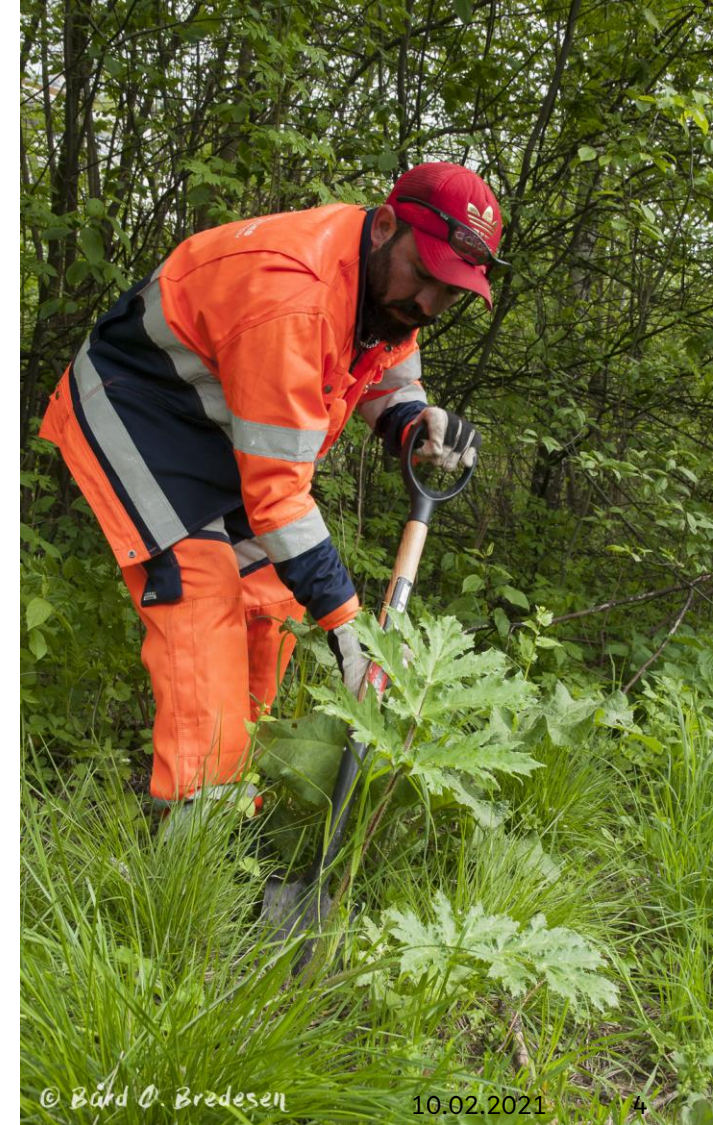
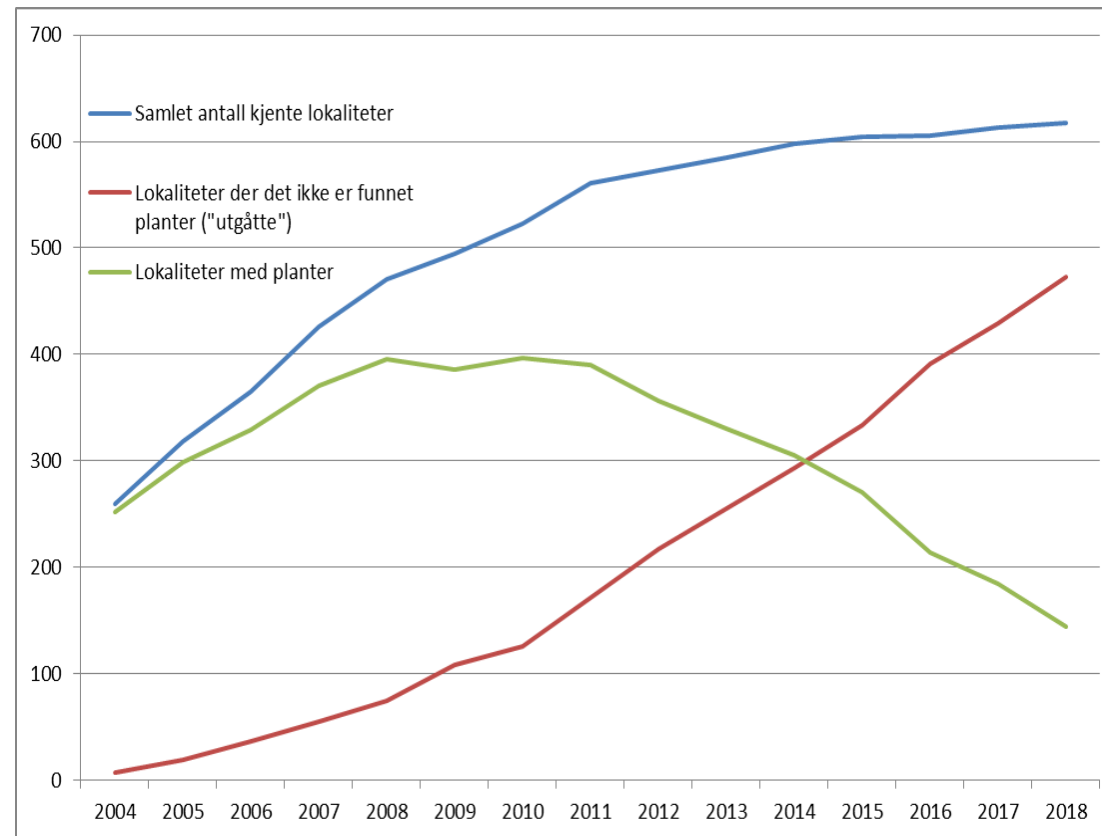
© Bård O. Brødresen / NN www.Naturarkivet.no

Kjempebjørnekjeks / tromsøpalme

Metoder

- Slått: Lite egnet
- **Rotkutting:**
Effektivt
- Glyfosat:
Svært effektivt
(lite ønskelig)

Bekjempelse
alle steder

Kanadagullris

♦ Metoder

- Slått: lite effektivt?
- **Luking / rotkutting:** Ganske effektivt

80 % av lokalitetene i Oslofjorden ikke gjenfunnet
Tilsvarende Østensjøvannet

Oslo

© Bård Ø. Bredeesen

10.02.2021

5

Kuletistel

► Metoder

- Slått: ingen effekt?
- Luking: Lite effektivt
- **Oppgraving**: Middels effektivt
- **Glyfosat**: Svært effektivt

ca. 50 % av lokalitetene i Oslofjorden ikke gjenfunnet

Oslo

© Bård Ø. Brødresen / NN www.Naturarkivet.no

Krøll-lilje

♦ Metoder

- Luking: lite effektivt
- Varmtvann: relativt effektivt
- **Oppgraving:** Effektivt
- Glyfosat: Effektivt

Oppdages og bekjempes i stadig flere grøntområder

Boersvineblom

Metoder

- **Luking:** Ganske effektivt
- **Glyfosat:** Effektivt

Utryddet?

Oslo

© Bård Ø. Bredesen

Grav- og sibirbergknapp

► Metoder

- **Luking** med rotstengler: effektivt for små forekomster
- **Tildekking**: Svært effektivt
- **Varmtvann**: Ganske effektivt

Tiltak der store naturverdier kan gå tapt

NB:

- Hva som etablerer seg etter tildekking avhenger av hva som er i nærmiljøet
- Overvåkning og oppfølging i etterkant viktig

Oslo

© Bård O. Bredesen

Syrin

♦ Metoder

- Nedkutting: brer seg mer utover
- **2 X slått**: svekker og sikrer spiring av annen veg.
- **Oppgraving**: svekker ved gjentatte årlige tiltak
- **Glyfosat**: Varierende effekt
- Kombinasjon av metoder

NB:

Overvåkning og oppfølging i etterkant nødvendig
Frigjør næring fra røtter - begunstiger uønsket veg.

Oslofjorden, Bekkelagskråningen, mfl.

Oslo

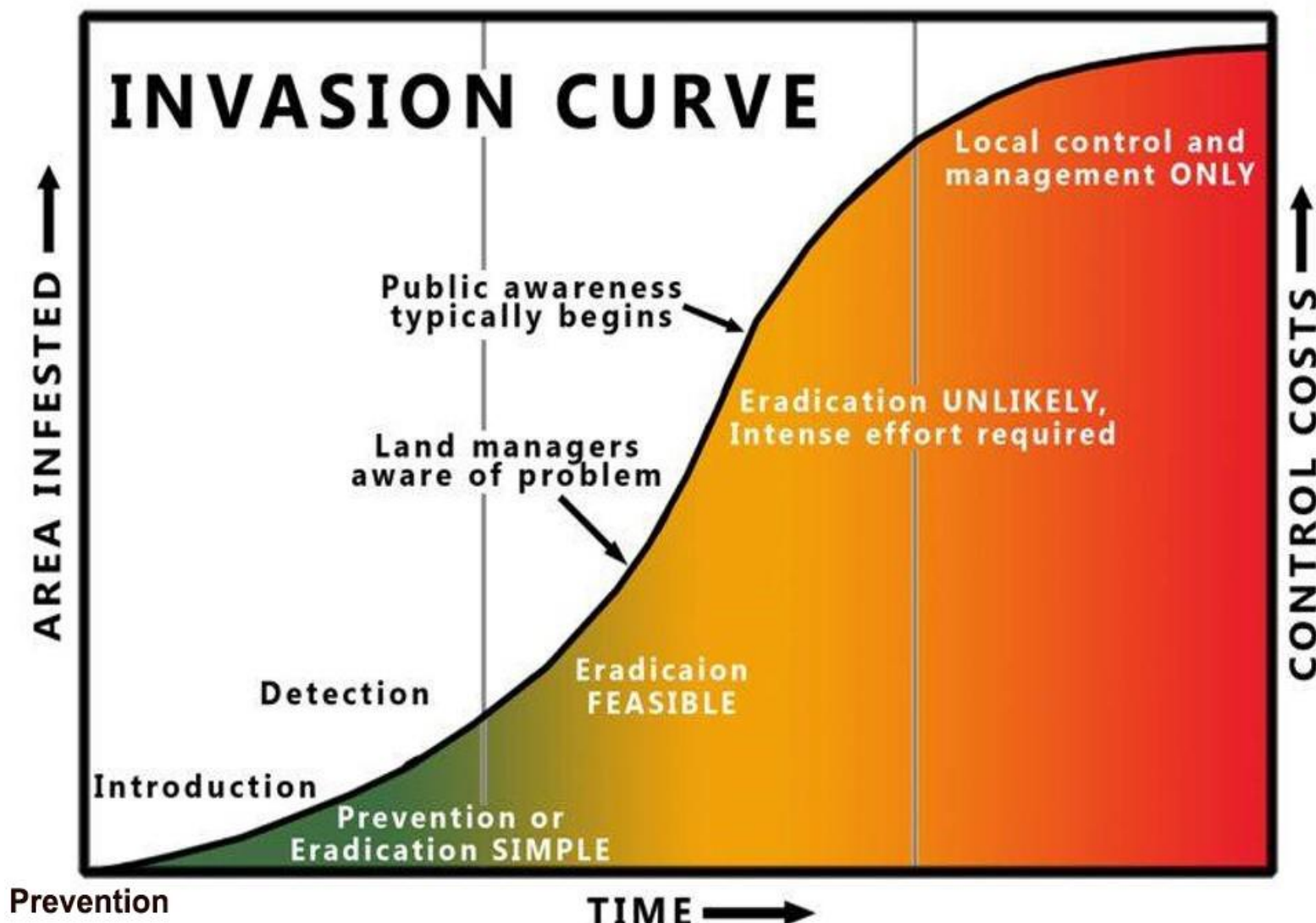

Phytophthora m.fl. plantesykdommer

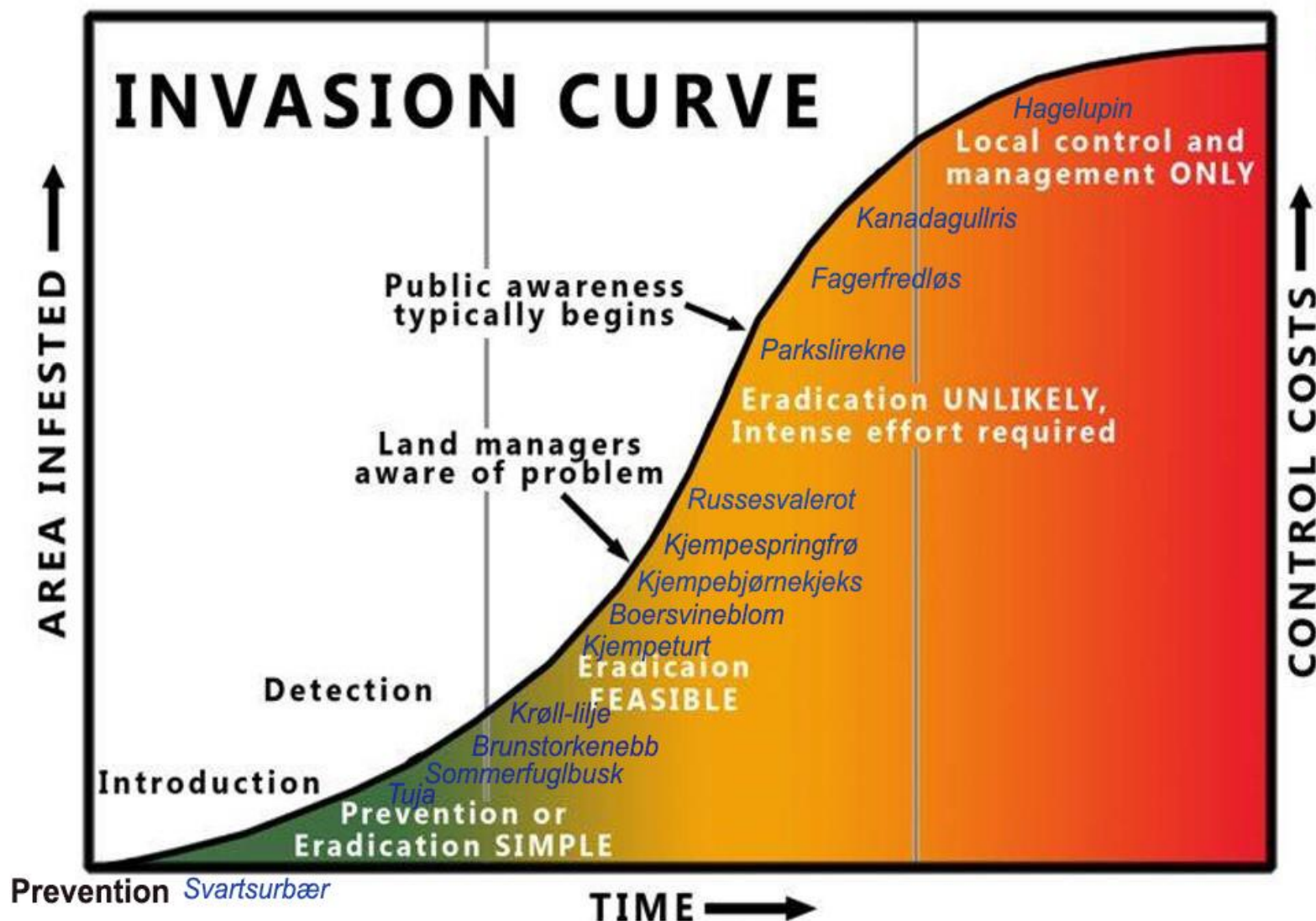
- ▶ Planteødelegger, 150 arter - pandemi
- ▶ Fremmede arter på trær/busker m.fl. etablert fra ca. 2000
- ▶ Omfattende importsmitte og stort smittepress
- ▶ Spres med infiserte planter, jord, vann, maskiner, sko
- ▶ De fleste svært skadelige. Ingen effektive bekjempelsestiltak / vaksiner. Truer naturgrunnlaget
- ▶ Tjæreaktige flekker, blødende sår og oppsprukket bark. Trærne blir glisne i krona før de dør
- ▶ Mange steder i Oslo, bla. Sørkedelvasdraget, Akerselva
- ▶ Egen arbeidgruppe i BYM

Forventet fremtidig utvikling fremmede planter

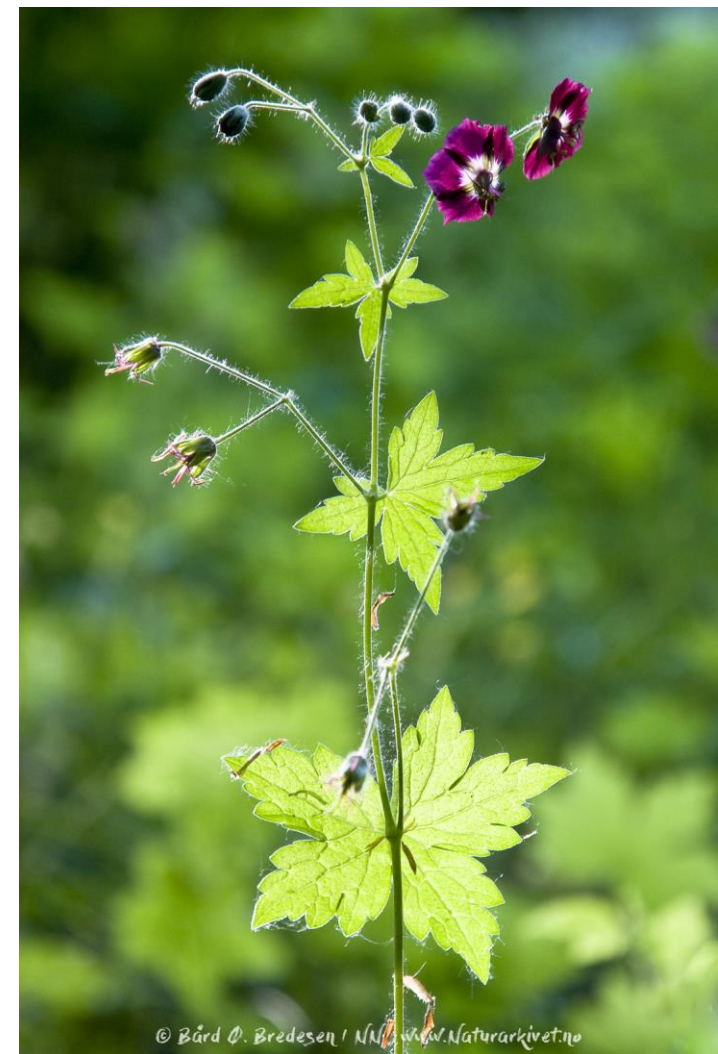

Forventet utvikling, forsettelse

Vær restriktiv ved bruk av fremmede arter

- Ikke bruk arter som potensielt kan bli problematiske ved varmere klima
- Ikke bruk fremmede plantearter som kommer fra andre verdensdeler med lignende klima
- Ikke bruk fremmede plantearter som ikke produseres i Norge
- Begrens bruk av fremmede plantearter nær verdifulle naturområder
- Ikke bruk fremmede arter i de øverste tre risikokategoriene
- Vær også kritisk til norske arter som ikke er naturlig hjemmehørende på stedet
- Bruk lokalt hjemmehørende arter der det finnes alternativer

Anbefalinger

- ▶ Arbeid aktivt mot hageavfallsdumping og kontroll med massehåndtering
- ▶ Videreutvikle bekjempelsesmetodikk og koordinere tiltak
- ▶ Systematisk kartlegging og bekjempelse av utvalgte problemarter
- ▶ Bekjempe andre arter der det er særlig verdifulle naturmiljøer
- ▶ Restriktiv bruk av fremmede planter, spesielt i naturområder
- ▶ Bruk alternative naturlig hjemmehørende planter
- ▶ Ikke bruk importplanter, spesielt ikke treslag
- ▶ Kontroll av plantemateriale for plantesykdommer

